

„POKROK“ vychodí každý mesiac Adressa zásielky Administrácia „Pokrok“ -- Uh. Skalica (Szakolcza Nym.) Oznamy (inzeráty) účtujú sa ľavne a platia sa vopred. -- Bezmenné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú. ::

POKROK

PREDPLATNE poštou na celý rok 2 kor., na 1/2 roka 1 kor. Do cudzozemska 5 korún. -- Predplatné na 3 čísla pod jednou adressou 5 kor., na 6 čís. 9 kor., na 10 čís. 16 kor., na 15 čísel 21 korún. -----

Mesačník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

I číslo 2 krajciare.

I číslo 4 haliere.

Každý čitateľ nájde v „Pokroku“ vždy všetko to, čo potrebuje vedieť.

Hlavný redaktor, majiteľ a vydavateľ:
JOZEF TESLIK.

Rady a pokyny sdeľujeme len v tomto časopise a nie dopisami.

Obec či mesto?

Pýtali sa ma páni: Strýčko, prečo je vy, ktorý ste tak starým mešťanom a kráľovského mesta Skalice, byť dedinákom? Prečo to robíte, podpisujete žiadosť?

Som im mojím jednoduchým rozduvetil: Preto páni moji, lebo niesme bodným, ani kráľovským. Tie staroráva už dávno prestali, my sme hými otrokami stolice, tá robi o chce, zachádza ako chce, môže arký poslať žandárov a komissáredykoľvek chce a za takúto parádu tisíc korún obetovať nevyplatí sa.

Známa vec je, že najhoršia a najdrah-administrácia je práve v Uhorsku a keď sa bude dľa nového zákona riadiť, tak administrácia celého Uhorska, počítajúc 18 millionov obyvateľov, dľa skalického vzoru bude stáť ročne 252 millionov korún. Tofko ani v Turecku administrácia nekoštovala, bo celé Turecko nemalo všetkých dôchodkov 250 millionov. A tá bola vzorná a príkladná, naši páni z Nitre si administráciu dľa tejto zariadili.

Prezeral som aj präliminár mestský na rok 1913. a z toho som vyčítal nasledujúce dáta: Z lúk sme mali präliminované 38.846 korún a utížili sme 16.329 korún, s pasienkov sme präliminovali 8592 korún a dostali sme 6680 korún, znamenie, že chov dobytku veľmi upadol. Zaplatiť sme mali na gymnázium 7000 korún a nezaplatili sme ani haliera, na štátnu školu sme mali platiť 6000 korún a zaplatili sme 1200. Tak prosím rátaťme len teraz, tušku do ruky. Schodek pri prijme čini 24.429 kor. a pri vydaní 11.800 korún, súčet 36 229 korún.

Tento deficit 36.229 korún mal byť pripojený na rok 1913. ku 16.063 korunám, ktoré sa musia domestikou kriť, tak

že domestiká na rok 1913., keď nechceme samých sebe klamať, má robiť v celku 116%, totižto od každej koruny, ktorú platím v štátnej dane, musím platiť 1 kor. 15 halierov domestiky, k tomu príjde ešte stoličná, cestovná, nemocenská, cirkevná, millenárna, a pán Boh vie aká iná daň, čo dohromady robí 160 procentovú prirážku. Kto chce platiť, nech platí, ja nie.

Čo sa týka administrácie: Holíč má 6000 obyvateľov a administruje ho notár a podnotár. Len že vravia, že mesto má majetok — aj na to odpoviem. Štátnej dane v Holíči je 60 tisíc korún, v Skalici 42—45 tisíc korún; v Holíči to vybaví kassír, zámočnícky majster s notárom. Mesto má 213.818 tisíc príjmu a teraz to isté vydanie rátajúci ani nie po milióna korún obratu. Skalicka sporiteľna má viac ako 4 millionov korún obratu a len dvoch úradníkov. Pomocná pokladnica má tiež viac ako 1 million korún obratu a úraduje sa 2 krát do týždňa. Není sú to žiadne divy a zázraky, to je len tá slobodná a kráľovská administrácia Uhorská.

Ja, páni moji, takto rozumiem tejto otázke: mesto či dedina. Keď by Skalica so svojim majetkom bola na kultúrnom západe, tak nie len že by prirážky nemala, ale by aj veľké tisíce obetovať mohla na kultúrne a národohospodárske ciele.

Jednoduchý representant.

Balkánska vojna.

V minulom čísle označili sme v krátkosti hroziace nebezpečie na Balkáne a neuplynulo od tej doby sotva 14 dní, válka konfederovaných štátov Bulharska, Srbska, Grécka a Čiernej Hory proti Turecku vypukla v celej hrôze.

Chovanie sa bezocívneho a barbárskeho Turecka voči rólam konfederovaných kráľovstiev balkánskych bolo už nesnesiteľné. Naduté Turecko nepreukázalo ani najmenej spoľahlivej náchylnosti, aby tie krivdy, ktoré popáchalo na kresťanoch

žijúcich v europejskom Turecku, dajako odčinilo, práve naopak, považovali nóty za urážku, žeby kresťanov potlačovali. Tejto svereposti tureckej následok bol ten, že balkánske štáty prinútené boli chopiť sa zbrane a ísť vybojovať slobodu svojim bratom mečom, guľkami a kanónami.

A šťastie im praje! Lebo keď povážime, že behom dvoch týždňov akých úspechov dosiahli, môžeme povedať, že balkánske slovanské zbrane tvoria zázraky. Perú Turka barbárskeho so všetkých strán, sotva sa na jednom mieste trochu zpmatá že dostal výprask, stihá ho porážka nová a letí strmhlav tento kedysi pysný Turek ani zbabelec. — Pokiaľ ešte nebolo a nedalo sa vedieť, na ktorú stranu a ktorým zbraniam šťastie pokyne, bolo to uštipačných posmeškov od nemčúrskej a našej sožidovcelej tlači, vyhané turecké víťazstva prinášaly maďarské židovské časopisy palcovými literami, aké porážky dostali jedon-druhý z balkánskych štátov, lenže ich radosť netrvala nikdy ani 24 hodín, lebo všetky chválospevy museli s veľkou ich blamážou dementovať. A čo má brániť a zastávať kultúrna Európa na Turkovi? Tie divokosti, alebo snád tú zverskosť, že vraždili a vraždia z pomsty ešte i včul pri ústupe tam žijúcich kresťanov? Vieme si predstaviť, odkiaľ tieto sympatie pochodia, je to jednoduchá zarytá zášť voči slovanským národom, aby teritoriálne nezmohutneli, aby sa slovanský živel nezmohol.

Aké kriky a vyhrážky robila Slovanom neprajnícka tlač, že i naša monarchia zamiecha sa hneď do války, akonáhle srbský alebo černo-horský vojak vstúpi do Sandžaku a posiaľ nedožili sme sa toho okamihu, žeby sa bola zmenila situácia našej monarchie, vzdor tomu, že v Novo Pazarskom Sandžaku si černo-horské, a srbské vojská priateľské ruky podali a vyhneli Turčina z celého územia až po Skadar, ktorého pád čaká sa tiež už každú hodinu, lebo smečka na hrdli sa mu už rapidne úzi.

Dnes, keď už možno povedať, že víťazstvami konfederovaných štátov balkánska otázka je na polo riešená, prekvapujúca zmena stala sa i v europejskej tlači. Najsámprv obrátili kabát viedeňské nemecké časopisy, za nimi naše až na malé výnimky a konečne všetky europejské hlavné orgány, takže včul už všetky pretekajú sa vo chvále slovanských zbraní a opovržené hovoria o shnilých posiaľ vraj neznámych pomeroch tureckých. Z prvo-počiatku bolo tak, že veľmoci nedopustia, aby konfederované štáty teritoriálne zmohutneli, dnes však

Zasada zavodu: **Malý zisk, veľký obrat!**

Modne súkna, modne dámské látky, pánsku-, dámsku- a detskú konfekciu

pre každé obdobie, obdržíte vždy najľavnejšie a to najnovšie jedine v I. modnom závode

VÁCLAVA NOVOTNÉHO v HODONÍNE, Rynková ul. č. 8.

ani nikomu nenapadne protirečiť, žeby si zaujaté územia podržať nemohli, až na Nemecko, ale i toľko odpadne zaiste chuť po reči Poincarého, ktorý ostrým prízvukom vyhlásil, že Franciá, Rusko a Anglia spoludržia ani jedna refaz a že neni vstave nikto roztrhať tento svázok. Táto vyhrážka nameraná bola proti Berlínu, kde sa kuje celá protislavianska politika. Po takýchto rečiach možno uzatvárať, že na europejskú válku nepríjde, náš zahraničný minister gróf Berthold tiež už inak hovorí včul, ako pred vypuknutím války, čo je i rozumné, lebo slovanské štáty prinesú so sebou kultúru a zamenia v europejskom Turecku panujúce barbarstvo a tyranizmus.

Porážka Turkov u Kirkilise a Kumanova, taktiež i blízky pád Skadaru sú snáď rozhodujúcimi pre výsledok celej války. Turkom sa už dnes nepodarí napraviť zdrcujúce porážky a odtieniť ztráty, ktoré utrpeli. Bulharská armáda nielen že dobyla Kirkilis a pripravila Turkom porážku, ale dokonca ohrozuje Turkom čiaru ústupu. Pád Drinapola stal sa teraz neodvratným. Drinapol horí a je s niekoľko strán obkolesený Bulharmi; Turkom nepozostáva nič iného, ako kapitulácia. Druhá bulharská armáda na pobreží Čierneho mora ohrozuje dokonca Carihrad. Srbské armády dobyli tiež skvelé víťazstvá u Kumanova, Pristiny, Nov. Pazaru a Semce, takže im už nič nebráni v pochode na Skoplje, ktorého osud je dľa všetkého tiež spečatený.

Grécka armáda obkolesila tureckú armádu za Serfidži so všetkých strán, tak že ani tu Turkom nepozostane nič iného, ako vzdať sa bez boja. Gréci dúfajú, že behom niekoľko dní budú v Solúni.

Černohorská stredná armáda previedla skvelý obkľučujúci pochod smerom východným a dostala sa priamo až ku Skadaru, ktorý z východnej a južnej strany obkolesila. Južná armáda ale obkľučuje Skadar so strany západnej. Pád Skadara je neodvratný.

Vitazný, neočakávaný postup slovanských vojsk prekvapil neprijemne všetkých priateľov Turcka a niektoré časopisy spustily srdcelomný krik nad porážkou barbarského Turecka. Nepriateľom balkánskych Slovanov nepomôžu ani vyľhané zprávy, hanebné pomlavy a ešte hanebnejšie pletichy. Žiara polmesiaca nad Balkánom hľadne a čo nevidet jeho žiara zapadne celkom, nad ktorým triumfovať budú národly balkánskych Slovanov. Zdar zbraniam Slovanov praje zaiste každý úprimný Slovan.

Z Bulharského bojišťa.

Píše Vavris.

Zo Starej Zagory, 27. okt.

Bojaktivost bulharského vojska ilustruje epizoda, ktorá zapríčinila veľkú radosť; po páde Kirk Kilisa nechcel žiaden oddiel prevziať transport zajatcov, všetci chceli zostať v poli. Keď bol vydaný rozkaz, aby sa dobrovoľne hlásili, ktorí by chceli prevziať transport, nehlásil sa nikto. Musel sa k tomu teda určiť oddiel oproti vôli dôstojníkov i vojakov a aj ten vyslal k vrchnému veliteľovi deputáciu, aby bol zbavený tejto povinnosti a ponechaný na bojišti. Ovšem, tejto žiadosti nebolo možno vyhovieť, ale bolo im slúbeno, že transport povedú len na hranice, kde ho prevzmu rezervní vojaci.

Tak prídu sem predsa vojaci, ktorí bojovali v čele a ktorí rozprávajú veľmi zaujímavé podrobnosti z jednotlivých bojov. S ranenými je zakázané hovoriť a ich transporty vedú sa tiež mimo hlavný stán; po väčšine dopravujú nemocných v noci.

O panike medzi tureckým vojskom rozprávajú vojaci hrozne veci. Tureckí dôstojníci musia

s revolvermi v ruke donucovať vojakov k tomu, aby hneď pri prvej rane nedali sa na útek. Tento ale deje sa vo veľkom neporiadku, každý uteká na svoju päť, do poľa a do hústín; jestli sú Bulhari na blízku, tak sa vzdávajú šmahom i celé stotiny. Na znamenie, že sa chcú dať zajať, zdvíhajú dľa tureckého spôsobu obidve otvorené dlane k sluchom. Keď utekajú tureckí vojaci cez niektorú dedinu, volajú na obyvateľstvo, aby utekalo s nimi, lebo že bude hrozná vojna.

Avšak obyvateľstvo, až na niektorých prístahovavších sa Turkov, nielen že uteká, ale s radosťou víta bulharské vojsko. Príli sota so starostou Mustafy Paša Brasliar, ktorý opisoval, ako prijíma obyvateľstvo B... De dinčania sa sbiehajú, nadšene pozdravujú bulharských vojakov osvoboditeľov a snášajú im, čo majú: drúbež, vajcia, syr a iné potravné články. Ochota obyvateľstva znamenite usnadňuje záobovanie bulharského vojska. V nižších drinapolských, kde sa darí najlepšie víno z celého Turcka, snášajú sedliaci vo veľkých kochoch krásne hrozny a stavajú ich vedľa cesty, aby sa prechádzajúci vojaci mohli občerstviť. Mladíci prosia, aby im dali pušky, aby aj oni mohli tiahnuť s vojskom.

V Drinapoli sú pomery až divné. Je veľká núdza o potraviny a vodu. Požiar z žil zmatok ešte viac. Bulhari, ktorí s Gékmi tvoria skoro polovicu obyvateľstva, pričinujú sa, aby mesto muselo čo najskôr kapitulovať.

Dnes sem prijel nemecký vojenský atašé major von Makof; prichádza opozdeno, pretože pri všeobecnom rozhorčení i medzi vojskom nebolo prílišnej ochoty vyhovieť jeho žiadosti o pripustení do hlavného stánu. Neni mu tu veľmi voľno, lebo sa neustále robia vtipy na nemeckú výchovu v tureckej armáde. „Ach! prišiel navštíviť svojich kamarátov“, zvolal jeden starší bulharský dôstojník, ktorý ho zazrel. V Lozengrade bolo dľa zprav zajato i 14 nemeckých dôstojníkov — inštruktorov, ktorí zostali v tureckých službách. Podrobnosti o tom, čo všetko Bulhari pri Lozengrade ukoristili, sa taja, obzvláste počet del, ktoré vlastne majú teraz posilniť bulharskú artilleriu u Drinapoli; hovorí sa však o 150 až 200 delách, medzi nimi väčšinou pevnostných. Isté je, že cena válečnej koristi s Kirk Kilisi obnáša

mnoho millionov frankov. Mimo toho udržuje sa povest, že bol zajatý i vysoký vojenský úradník turecký, vraj minister námorníctva Mukhtar paša, ktorý bol v Kirik-Kilise.

Inger Soliman paša v Skalici, čili skalickí dobrovoľníci v Turecku.

Ako známo s pešťanských denníkov inger Soliman paša, ktorý dlhé roky bojoval v Afrike v Snáli a z Uhorska pochádza, rozoslal vyzvanie medzi maďarskú mládež, aby sa pripojila v terajšej balkánskej válke ku nám a ako dobrovoľníci isli pomáhať Turkom. Noviny písali, že nasbíeral 500 dobrovoľníkov pre tureckú armádu, ku ktorej mnohí aj zo Skalice našej prihlásili a kým riadky svetlo uvidia, už na lodi jedú ku hradu čili Konstantinopolu. Zo Skalice a z hodnoverného prameňa dozvedáme, med dobrovoľníkov pristúpili nasledujúci páni: P. Timföld, Maxl Špitzer, Ábris Tolnai, P. Schefránek starší, Jussuf Frankl, Zsiga B. Uzonyi, dr. Mitták Jenő, jako „vudca bulharským „chrapúňom“ pán školdozo Kurinský, Róžika a Feri zase ako dobro schopní markitáni a mnoho iných, ktorí hneď titule pašov a begov, práve tak Inger Soliman paša, ktorý sa pred tým val Singer Šalamon a pochádza z Muni zatváraním novin dostali sme z Holieckú zpravu, že pod vedením pána Klempa postšéfa a pána rectora 120 dobrovoľníkov odišlo do Turecka.

Dotaz a odpoveď.

Na redakciu našu bol zaslaný nasled dopis. V minulom Týždenníku som čtal, že strom shromaždenie v Nitre sa pripojilo a súhlasilo s dopisom Maros-Tordanskej stolice ohľadne uhorskej národnej majetkovej politiky. Prosím vás, rácte my to vysvetliť.

Odpoveď. Vec vám jednoducho a príkladom vysvetlime. Uhorská národná majetková politika znamená toto: Naši páni zemani pri dobrom vinku, kartách a cigárach prehajdátali svoje ma-

BESIEDNICA.

Pokoj mrtvým.

Ludové povery.

Stalo sa to tu u nás, že na náradu poverlivých tetičiek, istý N. N. odviazal pred assentirkou mrtvému kamarátovi ručník s krku a sám si ho otočil okolo hrdla, aby tak zachránil sa pred vojančinou. Bludný, zúfalý prostriedok — ktorý bohuziaľ dosť často užíva sa na Slovensku — nezostal bez škodlivých následkov, lebo od tých čias trpel nešťastník ten na fixnú ideu, že ho mrtvý kamenuje, drhne, skrčí. — Vec tak ďaleko dospela, že uznali konečne príbuzní mátného za dobre, pozvať kňaza, doktora, notára i všetkých prisažných a starších občianov, aby prišli presvedčiť sa na vlastné uši, a či o hrobu moci.

Poschádzali sa tedy predmenovaní do nízkej chalúčky zmučeného mládenca a očakávali s napnutosťou príchod každodenného mrtvého hosfa. — Netrvalo dlho a chorý vykrikol z tiešene: „aha, aha, už ide!“ Prítomní i tí najzmuželejší strpli, lebo v tom okamžení zabúchala neviditeľná päť o podstolie a kamenný dážď sprchol v chyži. Rozumie sa, že všetci prítomní napáli zrak i sluch a čo videli? Nič, len zosinavelú tvár zomdlievajúceho, ktorý patrne už zápasil s domnelou vidinou umrlca a príduseným hykotom lapal dych. Ovšem, že nastalo ihneď vyšetrovanie. Prítomní naši krušnej situácii nedôverčivo pozerali jeden na druhého. Dr. M. dal užit pridrnutému, prískritému uspávajúcej prášky, ktoré minuly sa účin-

ku a spoločnosť učených mužov rosšla sa práve tak neuspokojená, jako rozčúlená spoločnosť ľudu pospolného.

A šak i viac razy opätovaly sa výzkumy kadejakých smelých nechrozených zvedavcov — no všetci vrátili sa s neporidzenou. Mrtvého, ktorého iba cítili, ale nevedeli zažehnať, nemohli a ani nevyzvedli, jako a kto ten červenastý horský strk rozhadzoval po izbe, ktorý len z hory, neďaleko bytu nebohého kamaráta, mohol byť donesení, čo sa porovnaním dokázalo, zistilo. Až po čise, keď už bol mládenec úplne zmorený, oslovil mrtvý živého kamaráta:

„Brate, ty i ja, máme toho už dost, sme obidvaja zunovaní, ale vieš čo, — choď a kup dva také ručníky, jako čo si mne vzal a i sviece na oltár do kostola; to všetko oferuj cirkvi a daj sa za nás farárovi pomodliť, tak budeš mať odo mňa pokoj.“

I urobil tak, jako mu poradil. Sviece shorely na oltári a jeden z ručníkov — čo pri celej tej historii zdálo sa nám najdivnejšie, pretože kľúč od kostola vysal v kňazovej izbe — do rána s oltára zmizol.

Šhaj rýchle prišiel k sebe, lebo mrtvý, jako prisľúbil, viacej neprišiel.

N. N. sa potom onedlho oženil a je úplno zdravý veselý a šťastný. *Maria H.*

Rozširujte „POKROK“

Áno, priatelia, národ nás, ten odstrkovaný národ slovenský, o ktorého utrpení sú popísané celé kroniky, ten potrebuje takých ľudí, ktorí každému bez bázne povedia:

Já tu svou siji neskloním
a nesklopím svých zraků,
i kdyby bylo u dveří
z teutonských lesů zášerí
na tisíce Vikodlaků.

Vychovávať ľudí hrdých, nebojácnych, to má byť úkolom každého Slováka, a preto tu treba začať od mládeže! Postarajme sa o našu mládež, poskytnime jej príležitosť ku ušľachtilým záležitostiam, aby sa nemusela baviť len hýrením a kartami. Mimo divadiel, spevu, prednášok našiel by náš dorost zaiste i zábavu v telocvičnej jednote a preto je žiaducé, aby povolani ku tomuto činnosti porobili kroky ku povoleniu takejto telocvičnej jednoty, v ktorej by sa naša mládež nielen duševne povzniesla, ale i telesne zmohtnela a tým urobíme kus takej práce, za ktorú na nás bude mládež s vďačnosťou spomínať.

Pozorovateľ.

Skalica. Prosím za uverejnenie týchto mojich pár riadkov. Očul som, že dňa 1. novembra vybavovali sa v skalickej štátnej škole ev. reformátské maďarské služby božie. Je to v poriadku, nech si každý človek učí Pána Boha dľa svojho náboženstva. Lenže žiaľom sa mi naplnilo srdce moje, keď som očul, že na službách božích týchto tiež aj účasť brala rodina Mittákovská. Predsa my evanjelici vždy sme si v cirkvi našej vysoko vážili rodiny Mitták a Vrchovský, bo od otcov našich sme vždy očúvali, že rodiny tieto sú potomkami slávnych niekdy Husitov, a otcovia jejich boli vernými učedníkmi našej prastarej česko braterskej cirkve. V proti reformačných časoch otcovia jejich i galeje radšej podstúpili, než by boli vieru otcov zanechali. Ejha potomci pravoverných galejníkov, do krve prenasledovaných českých bratov na helvetských maďarských službách božích! Dejiny cirkve našej vrbovskej, kam sa pred prenasledovaním niekdy utiahli, iné nám o otcov jejich rozprávajú. Tak tento svet beží, tak sa ľudia menia. Verný evanjelik.

V Holiči, dňa 15. novembra 1912. Minulý mesiac sa vydržiavala u nás rektorská konferen-

cia, na ktorú bolo asi 60 poslucháčov povolane. Lenže u nás tá konferencia celkom inak vyzerala, ako inde. Inde sa od rektora žiada, aby nejakým spôsobom dokázal svoju vedu, u nás sa ale pýtali svedkov, čo a ako rektor robí. Nuž bolo to trochu aj hlúpe, keď všetci hovorili tak, aby sa to pánu rektorovi ľúbilo. Jeden hovoril, že má spravodlivé meno; druhý, že neučí muziku; tretí, že stále spieva jednu pesničku a že nemá ani spevníka (lebo má všetky roztrhané); potom zase, že berie väčšiu stolu ako mu patrí; jeden zase, že sa viacej pridrža lekárstva ako organu a organ že už dobre nehraje a že má už niektoré píšťaly vyhádzané atď. Najviac sa hovorilo, že ako bude hrať, keď bude len polovica píšťal v organoch a to bolo najhlúpejšie. Vzdor tomu, že nás bolo vyše 60, žiadnemu neprišlo na um, že pán kántor má vo troch spevníkoch len štyri pesničky a tie mu vystačia na celý rok, lebo inšie ani nespieva. A keď bude mať štyri píšťaly v organoch, aj tak bude hrať, lebo nás p. kántor sú múdra a tvrdá hlava, ten mnoho vydržia. Keď by na jeho mieste bol dáky citlivejší človek, ten by ten neporiadok už dávno nebol sniesol, ale nášmu pánu kántorovi môže sa aj na nos..... ten to všetko so seba strasú. Či je to nie pekný poriadok? A keď to ďalej tak pôjde, nebude žiaden vedieť, či je v kostole alebo v nejakej kaviarni, lebo i tam sa ľudia slušnejšie chovajú, ako v našom kostole, lebo kaviareň nemá takých organistov ako náš kostol.

CHYRNÍK.

— Ošatenie chudobných dietok. Katolícky Kruh jako každoročne, tak aj tohto roku ošatí viac chudobných dietok. Milodary pre tento cieľ zbiera spolkový pokladník. Ku tomuto cieľu slúži tiež aj vianočná hra, ktorá sa bude na vianoce dňa 25. decembra večer o 7 hod. vydržiavať. Vstupné na sedenie 40 hal., na státie 20 halierov. Celý príjem bude venovaný na ošatenie dietok. Oznam tento je miesto zvláštnej pozvánky.

— Rozpomienka dávnych časov. Bolo to leta pane 1901, a mala byť v Skalici voľba vyslanecká, kandidoval dr. Ján Černoš, náš spolurodák. Vlastenci naši ani očul o tom nechceli, keď prijel do mesta, sa ukryli, na takého „pansláva“ ako by mohli hlasovať, korporácie, na

rozkaz Nitre, oddali hlasy svoje na dobrého vlastenca Horáka. Dnes jeho Veličenstvo apoštolský kráľ menoval ho primasom Uhorska, zaiste netalo sa to na žiadosť Ntry. Tí páni sú všemožní len v Nitre a v Skalici.

— Tridsaťročné jubileum. Skalický spolok „Gvadányi kor“ slavil 28. novembra tridsaťročné jubileum svojho založenia. Pamiatka zasvätená bola s koncertom a prednáškou.

Kto potrebuje hlinené nádobie

ako hrnce, taniere, kastrole, misy atď., nech sa obráti s dôverou na **Jozefa Kristka**, obuvníckeho majstra v Uh. Skalici. Nádobie predávam níže nákupnej ceny.

— Nechcú byť mešťani. Nielen v Skalici sa hýbu, by na h u o u obec obrátená bola, ale aj iné mesta tiež vidia, aké chomné farchy na ne nový zákon uvažuje a jako vyžaduje ku administrácii 510.000 ľudí až 40 úradníkov, svoje polozenie hmotne chcú polepsiť tým, že mešťakú parádu odhadzujú od seba. V tomto ohľade vydržiavali už shromaždenia: Ružomberok, Vacov, Ujpest a iné budú nasledovať. A vtedy, keď sa o takúto samozrejmu vec pojednáva, najde sa jeden loter v Nitre, ktorý vypíše do peštianskych časopisov, že vraj Skaliciania pod dojmom bulharských a srbských víťazstiev, robia „pánslavské agácie proti vlasteneckému magistrátu“. My sme náš boj začali keď este nebolo ani slechu-dechu o balkánskej vojne. Je to ten nitriansky betársky spôsob osočovania, na ktorý sme my už navykli. A aby mohli páni sornalisti z Nity písať ďalej, aj to im dáme na vedomie, že zo Skalice chodia deputácia u Ferdinanda bulharského cára a Petra srbského kráľa, žiadajúc, by prosbu ohľadne veľkej obce zadanej podporovali, čo oni aj slúbili. Deputácia pozostávala z tých členov, ktorí v minulom mesiaci išli zo Skalice a z Holiča pod vedením Singer Šlujemana do Curihradu Turkom na pomoc.

Presídlenie krajčírskych dielne.

Čtenému obeceustvu Skalice a okolia active oznamujem, že som svoju krajčírsku dielňu z „Predmestia“ presídlil do mesta a cíce do **Kráľovskej ulice č. 3.** Vynasnažim sa všemožne, aby som v každom ohľade, ct. obecenstvu vyhovel. Showtoviem obleky od jednoduchých do najmodernejších rýchle, vkusne a za mierne ceny a budem sa usilovať, aby som si svojou precíznosťou získal všestrannú dôveru. Prosiac o láskavú podporu, značím si v úplnej úcte **Václav Hrivňák**, krajčírsky majster v Uh. Skalici

BESEDNICA.

Prestaňme fajčiť.

(Pokračovanie).

Nado všetko zlé je to, že sú pokúšané deti. Veľkí majú rozum a sami môžu chápať, čo je dobré a čo zlé. Ale deti toto pochopiť nemôžu. Im sa zdá, že keď veľkí, ich otcovia, vychovatelia fajčia a nachádzajú v tom potechu, nuž že fajčenie je naozaj dobré dielo.

Ak v rodine počne dako fajčiť, to celá rodina trpí od neho. Jeho otec, mat, žena, deti — všetci musia dýchať ten dym, ktorý on napustil zo svojej fajky. Ozaj, akože to môže byť príjemno zdravému človeku zkažené povetrie? Pre jediná lásku k svojej rodine by sa patrilo fajčiarovi zrieknuť od jeho obyčaja od jeho zvyku, ale dohán sa ukazuje byť mocnejším ako láska. Fajčiar sa nebojí toho, že on svojim príkladom môže pokaziť i svojich blízkych.

V kolíske nemluvňa, v izbe sa hrajú malé deti; od mladí privykajú k dohánovému dymu a potom, či je div, že keď narastú, prevzmu od dospelých zlý zvyk. Deti počínajú fajčiť, že sú sialené a že chcú byť rovné dospelým. Chlapci i junosi sa chcú ukázať dospelými i starajú sa preto robiť to isté, čo i títo. Z počiatku im býva zle od dohánu, ale na silu sa nútia a pomalicky privykajú nevediac, aký škodlivý je taký zvyk. A keď dorastajú, potom hoc i pochopia, aké zlo je fajčenie, odvyknúť od neho im bude už veľmi ťažko.

A maloletým je dohán este škodlivejší ako dospelým.

Badajú, že deti, keď počnú fajčiť, chýlia sa k planému: z dobrých stávajú sa zlými. Popri doháne privykajú i k pále ke a od tejto sa ešte väčšmi kazia. Pamät u takých detí slabne, rozum temnie. Ztrácajú chuť k učeniu počínajú byť lenivými. Fajčiace deti sú zvädlé, rozdrážené a slabé na duchu i na tele.

Fajčiace deti ľahko rozoznať od nefajčiach. Taki chlapci sú chorľaví, unavení. Tvár majú bledú, ztrativšiu nežnosť. Zle rastú. Často ztrácajú chuť k jedeniu i následkom toho chudnú a stávajú sa chudokrevnými.

Škodlivosť dohánu zdraviu.

Ľudia zbadali, ako veľmi škodí dohán zdraviu i hovoria, že dohán „suší a usádza sa na srdci“.

O škodlivosti dohánu písalo mnoho učencov a doktorov a hlavne, čo oni našli, možno povedať pár slovami: „dohán suší a usádza sa na srdci“.

Dohán musí škodiť zdraviu. Nikotín, nachádzajúci sa v listoch dohánu, je tuhší ako skoro všetky jedy. Tento jed spolu s dymom prichodí do pľúc a so slinami dostáva sa do žilnatej a vstrebáva sa do krvi. A všade, kde len pride dohánový jed, škodí. Bere chuť od jedla, ka i krv, a od toho sa stáva človek slabým a málokrevným. Dokázané je, že od fajčenia veľmi trpia pľúca a srdce. Človek počína kašľať, preto že dýcha otrávený vzduch a srdce mu bije nepravidelne a častejšie ako zdravému človeku a pri

tom nie zriedka ochorie na nevyliciteľnú nemoc. Pri každom fajčení dostáva sa síce nie mnoho jedu do tela, ale treba len povážiť, ako často fajčia fajčiari.

Za rok vyfajčí fajčiar 6 i viac funtov tabáku. Zo 6 funtov dohánu sa dá pripraviť okolo 9 lótov nikotinu a 9 lótov tohoto jedu postačí na otrávenie pol tisíce ľudí.

Síce sa pri fajčení jedna časť jedu spáli, a následkom toho dostane sa ho do tela fajčiara o mnoho menej.

Jesto mocní ľudia, ktorí nebadajú, že by im dohán škodil. Ale i mocní ľudia chorejú od neho, len to nebadajú. Čím slabší je človek, tým väčší mu škodí dohán, čím viacej fajčí, tým si väčšmi kazí zdravie.

Stalo sa, že ľudia umreli od nemierneho fajčenia. Francúzsky prezident trónu, gróf Humbour a severoamerický generál, Ulssies Grond, umreli od tejto slabosti. Aj slovenský spisovateľ Kalinciak a Tholdt z Lieck zomreli následkom tuého fajčenia Generál Grond nevyplúštal cgary z úst; telo mu vyschlo a na jazyk dostal raka, ktorý ho doniesol do hrobu.

Nado všetko škodlivý je dohán maloletým a ženám. Chlapci, ktorí počnú fajčiť, si často na celý život zkažia zdravie. Medzi páni už i ženy počínajú fajčiť. Keď takáto žena otehotnie, nuž fajčenie vyplýva i na jej dieťa. Dieťa, čo nosí pod srdcom, sa otravuje dohánovým jedom a prichádza na svet slabé a chorľavé.

Dokázané je, že nikotín prechádza do materinského mlieka; nemluvňa fajčiacej ženy už s mliekom prsným cíca do seba jed a rozumie sa, trpí následkom toho.

— **Divadelné predstavenie.** Holičskí divadelní ochotníci z hrali oňa 24. novembra t. r. divadelné predstavenie „Prevrhnutá slanička“ pri hojnej účasti obecnstva. Ochotníci vynasnažili sa vs. možne, aby svojim úľchám za dosť urobili, za čo ich obecnstvo neutíšujúcim aplausom odmeňovalo. Ochotníkom i v budúcnosti prajeme mnoho zdraru!

— **Sňatok.** Michal Hránek, náš výborný herec a predseda mladeže, vstúpil do stavu manželského s našou dobrou herečkou Aničkou Novák. Mladému páru blahželáme.

— **Prednášky o organizácii reparskej,** budú sa vydržiavať tiež aj s poradami v nedeľu 1. decembra a 3. decembra v útorok večer o 8. hodine v Kat. Kruhu. Nakoľko je potrebná organizácia pestoateľov repy, o tom je každý presvedčený a preto prosíme, by sa členstvo v čim valnejšom počte dostavilo. Každú nedeľu v advente bude v Kat. Kruhu hospodárska porada. V prvom rade bude pojednávať o reparskej organizácii, v druhom rade o zavedení a zapatrení nového semena.

Oznámenie. Čítac. ct. obecnstvu vyhovet a prist v usrety, dovoľujem si týmto úctive oznámiť, že od 1. dec. tohoto roku budem v Elektrickom-Bioskope predstavovať obrazy, ktoré budú mať maďarské nápisy, čím bude i snadnejšie vysvetlenie obrazov a zároveň oznamujem, že od horeoznačeného dňa ceny miest sú na každom mieste o 10 halierov lacnejšie a predstavenia budú sa odbavovať len vo sviatok a nedeľu a síce o 4, 6 a 8. hodine poporadni. O 4. hodine vždy len pre žiakov a diatky. Na Vianoc. mimo ostatného programu prednesiem novinku: 1. Vianoc u chudobných ľudí a 2. Cesta Ž. vota.

S úctou Leopold Teller.

Nekupujte
nič iného proti

Kašiu

zachrípnutiu, katarhu, zasľemovaniu, kŕčom a čiernemu kašlu, jako dobre chutnajúce

KAISEROVÉ PRSNÉ CARAMELBY

so značkou „s tromi jedlami.“

5900 vysvedčení po ruke od lekárov a privatných osôb, zaručujúce istý účinok.

Balk 20 a 40 h l. Krabica 50 hal.

Dostať v každej lekárni.

Hnech je kazit zdravie, ale este väčsi hnech je kazit zdravie druhých ľudí a zvlášť zdravie dietata a k tomu v živote matky. Hovorja, že za starodávna boli ľudia mocnejši a že sú terajši ľudia ďaleko za nimi. A pravda je, keď sa fajčenie rozmáha vždy väčšmi a väčšmi, keď už pečajú fajčiť i 12 roční chlapi, keď matky otravujú jedom už deti, ktoré este pod srdcom nosia, — ruž či sa jest čomu diviť, že sme všetci slabí i duchom i telom, že trpíme na všeliaké choroby a umierame pred časom.

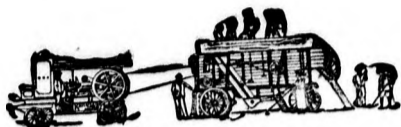
Choroby pochádzajúce od fajčenia.

Každému fajčiarovi treba vedet, aké všeliaké choroby môžu byť od fajčenia. Treba to vedet preto, aby v prípade choroby od dohánu, nehľadal truhé lieky, ale čim včasšie nechal skodlivú náklonnosť. Jeden ochorie na to, druhý na druhé, ale niet ani jeden medzi tými, čo fajčia, ktorému by dohán neškodil. Tvár majú fajčiari zväčša nečistú a bľadú.

Oči trpia od dohánového dymu. Sadza z dohánu osedza sa na viečka, od toho viečka puchnú a červenejú. Dakedy oči bolia aj tých, ktorí spolu bývajú s fajčiarimi. Na samých očiach môžu sa spraviť vriedky, fľaky i belmá.

(Pokračovanie budúce.)

Speciálna továrna
Roľnícka akciová továrna
na stroje, slevárna a kotlárna
ED. KOKORA A SPOL.
v Prerově (Morava).

Odporúča:

Patentné kamenné ŠROTOVNÍKY, s kolmo postavenými mlynskými kameňami pre naše motory, lokomobily a žentúre. Šrotovníky s ocelovými ryhovanými válcami pre pohyb žentúrov a ručný. Stabílné a stlpové žentúre. Ručné, žentúrové a pojizdne mláťačky. Vejačky. Najnovšie ocelové pluhy. Ruchadlá. Oborávače zemiakov a pluhy k vyorávaniu zemiakov. Ocelové vyorávače repy. Najnovšie železné brány. Kultivátorové otáčacie brány. Rôzneho druhu válce. Trieuery. Najnovšie siace stroje na repu. Rôzneho druhu sečkovice. Struhadlá na rezanie repy a zemiakov. Striekačky na hnojovku. Studničné, ozdobné, a zarážacie pumpy.

Stabílné voľnobežné benzínové motory k upevneniu na základ pre továrne, dielne zámočnicke, stolárske, kachliarske, tkalcovské ku pohonu mlynov, elektr. strojov, púmp atď. Benzínové motory pojizdne (na kolsách).

Zastupiteľstvo pre Skalicu, Hodonin a okolie má

p. Fr. Navrátil, obchodník v Hodoníne, Rynková ul. 17. (Morava).

Všestranná záruka.
Neprekonateľný výkon.
Výhodné platebné podmienky.
Cenníky na požiadanie zdarma a franko.

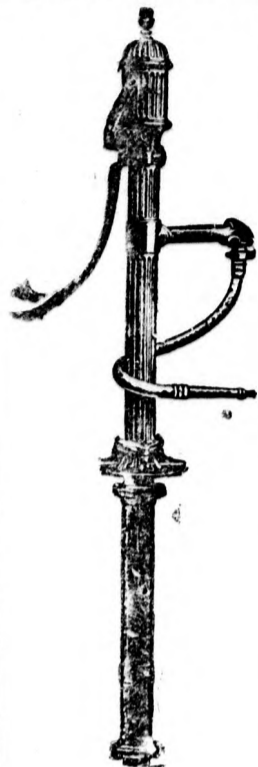
Dôležité!

Každý človek je povďačný, keď sa po denných trampotách môže trochu oddať i veselšej, myseľ osviežujúcej chvíli a takúto peknú chvíľku môžeme si len vtedy dopriať, keď si zaopatrim

dobry a lacny „Gramofon.“

Firma Jaroušek a Spol. v Brne je všeobecne svetová na výrobu gramofonov a preto keď si chceme dobrú vec kúpiť, kupujeme len výrobok tejto firmy. Zastupiteľstvo pre Skalicu a okolie prevzal

JOZEF TESLIK, v Uh. Skalici, ktorý i objednávky prijíma a vybavuje.

Pumpy

najlepšie všetkých sústav a výkonov, pevne a trvanlivé. Pre pohon ručný, transmisijný, parný, vodné striekačky, tiež záhradné a na hnojnicu dodáva so zárukou.

Vodovody

pre mestá, obce, verejné ústavy, villy, statky, priemysel, závody, kúpele, záhrady, domy súkromné atď. zariaďuje čo najlepšie

Jan Vitez, továrna vodovodov a čerpadiel v Prerove (Morava.)

Ceny mierne. Cenníky Zdarma.

== NAŠIM ==
GAZDINKÁM

odporúčame

» výbornú «

**PROSTEJOVSKÚ
SLADOVÚ KÁVU.**

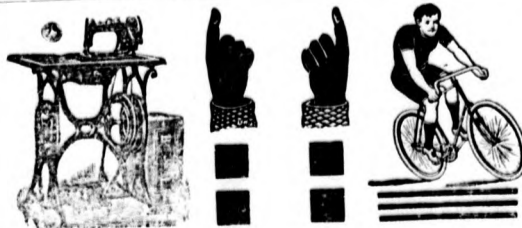
Obdržite v Potravn. spolku.

JAN NOVOMESTSKÝ,

zámočník a strojník v Holiči.

Odporúča ctenému obecnstvu svoj hojne zásobený sklad hospodárskych strojov, ďalej byciklov, šijacích strojov atď.

Ceny mierne, obsluha solidna.

jetky a tieto jejich pánsťva teraz zakúpili buď usilovní a racionálne hospodárnici žid'a, alebo z čiastky aj pracovitý ľud roľnícky a v tom vidia naši páni stoličiarri ohrozenie maďarského štátu a elementu, a preto volajú o pomoc. Rozumný človek by povedal: Páni zemani, nechlastajte, nekarbanujte, peniaze nerozhadzujte, ale pracujte, učte sa, vzdelávajte sa, buďte striedmi, pracovití a usilovní, chráňte si od otcov zdedené statky, obráťte ich racionálne a budete mať. Len že to naši páni nechcú, oni chcú takzvanú „nemzeti birtok politiku“. Aby som to príkladom vysvetlil, tak tá birtok politika je toto: Páni stoličiarri chcú, nech im štát nazpät' zakúpi jejich majetky od žid'ov a sedliakov, na pr. v Petrovej Vsi bol pekný zemanský majetok Bollizárovský, na ktorom gazdoval šľachtic Florian Boltizár. Tak teda, štát nech zakúpi ten majetok a dá ho pánu Florianovi nazpät' a on bude na ňom racionálne hospodáriť.

K tomuto duchaplnému návrhu pripojil sa tiež aj náš nitriansky stoličný výbor.

Nech ešte voľakto povie, že niesme my vskutku ostrovom slobody!

CHYRNIK.

— **Smutné obaračky.** Tohoročné obaračky boli ozaj smutné, nik si nezaspieval, keď obieral. Ľudia vyzili hrozno v kosinách. Jeden náš mladý roľník niesol úrodu hrozna vo vreci domov na chrbáte. Vreco s hroznomi padlo na zem a ani kvapka nevytiekla. Musť je výtečný, dvaja držia človeka a tretí ho leje do neho.

— **Šňatky.** Naše dve veľmi dobré herečky: Boriška Veselá a Anička Hránek, vstupujú tento mesiac do stavu manželského. Naším ochotným herečkám, ktoré nášmu obecnstvu tak mnoho zábavných chvíľ získali, blahozeláme a mnoho šťastia.

— **Umenšený počet úradníkov.** Ako „Az Est“ časopis píše: mesto Nagy-Kőrös pod vlivom nového zákona z roku 1912., vzťahujúceho sa na mesta so sriadeným magistrátom uzatvorilo, že počet úradníkov redukuje na polovic. Nagy-Kőrös má viac ako 30 tisíc obyvateľov. My sme dostali list od jedného absolventa obchodnej akadémie, že by on sám s jedným poriadnym kassírom, čo by znal dobre rátať viedol všetky mestské finančné záležitosti. Teraz je tam sedem ľudí.

Prestaňme fajčiť.

(Pokračovanie.)

Nie bez príčiny fajčia všetci kartári, všetci lumpi a roztopasné ženy. Len pri ustavičnom omamovaní sa je možné nevidieť lže svojho života a pokračovať v prostopasi.

Kuchár, čo zarezal svoju paňu, rozprával, že keď jej reznul nožom po hrdle a ona spadla a krv sa vyrinula z rany, nuž že sa zľakla. Rozprával: „nemohol som dorezať a vyšiel som z izby, sadnul som si tam a vyfajčil cigarettu“. Len keď sa omámil dohánom, cítil sa silným dokončiť načatý zločin — i dokončil.

Ale najhoršie je pri doháne to, že ho možno vždy pri sebe mať. Flašku s pálenkou nemožno ustavične nosiť sebou a s tabakom sa nikdy nerozlucujú. Kdekoľvek je človek, vždy má u seba dohán, aby sa omámil, ako mu len na myseľ prijde.

Ľudia nazvali dohán hrišnou zelenou a pravdu majú. Rozumie sa, že je dohán samo sebou nie hrišný ani svätý, ale just táv tvor boží, ako každá bylina, ale fajčenie dohánu je skutočne zlé a hrišné.

Teraz sú už len jediní staroverci, u ktorých sa fajčenie nerozšířilo a nazaréni, títo fajčiť prestali.

Ale zbytočne daktorí staroverci nazývajú fajčiarov bezbožníkmi a sami sa honosia tým, že oni n' fajčia. Nie dobre a hlúpo je pýšiť sa tým, že nefajčís a myslieť, že nefajčiarri sú lepší ako fajčiarri. Pravda, že nefajčiarri a nepijúci ľudia majú svoj rozum jasnejší, ako po väčšej časti faj-

Z Kátova. Pán kr. notár ve Strážnici (Morava) Dr Puskeiler predal v Kátove svoj dom, v ktorom sa aj obecna krčma nachádza, židovi Weisovi, vzdor tomu, že by to aj naši ľudia boli kúpili. Uctive prosíme české noviny o priklinovanie tohto vlastníckého českého činu. Ako vieme, pán Dr Puskeiler je horlivým členom českej klerikálnej strany. — *Volba hájneho.* Všeobecná mienka je, že Kátoviania spia, ale táto mienka není správna, lebo nielen že nespíme, ale aj pokrok robíme, o čom aj s dôkazami poslužíme. Počuj svete, u nás sa v hospode spalo a nebolo živo a veselo. U nás sa v hospode daňová prejmka číta, u nás sa lesný hájny volí a inšie úradné veci vykonávajú. Dňa 23. okt. ráno dal náš p. rychtár Vašečka v obci vybubnovať, že kto chce byť lesným hájnym, nech sa hlási u neho. Na večer toho istého dňa dal bubnovať p. rychtár, že sa bude volba lesného hájného prevádzať v „hospode“ a tam nech sa každý volič prihlási. Voličia sa pomaly sišli. Kofko ich tam bolo, jak sa volba previedla, čím sa volebný protokol podpísal, zdá-liž nápojom hospodského, alebo niečím inším, na to nie sme zvedaví, ale žiadame p. rychtára, aby také a tomu podobné úradné veci nie v hospode, ale v rychtárskom dome nechal odbavovať a mal toľko slušnosti, keďže si on rád do hospody zajde, aspoň nás šanoval a s úradnými vecmi nás do hospody nespádzal. *Občan.*

Jukič nastúpil trest. Študent Jukič, ktorý bol spáchal pokus vraždy na bána Čuvaja, pre zavraždenie bánskeho radcu Hervaja a jedného strážníka odsúdený k smrti povrazom, bol amnestovaný na doživotný žalár.

— **Niekoľko slov o elektrickom bioskope** v Skalici. Pred nedávnom bol u nás v Skalici otvorený elektrický bioskop, o význame ktorého sme hneď zo začiatku pochybovali. Nie sme nikdy náklonní podporovať nejaké fantastické podniky, avšak pravdu povediac, musíme uznať, že majiteľ divadla sa všemožne vynasnažuje, aby obecnstvu poskytol nielen veci pre zábavu, ale i pre poučenie, ba mnohí by z niektorých predstavení mohli i pre praktický život čerpať. Mimo toho podarené sú tiež i predstavenia pre deti, a iste je, že sa pri týchto predstaveniach duševne osvieži. Ako sa dozvedáme, behom niekoľko dní bude sa v tomto divadle predstavovať *Eucharistický kongress katolíkov vo Viedni* a ponevadž to bude program iste skvelý, zaiste každý použije túto

priležitosť a obzre si tento veľkolepý dej. Kedy sa bude tento sjazd predstavovať, o tom vidá majiteľ divadla ešte zvláštne oznamy.

— **Železničné nešťastie.** Na železničnej stanici Streetville (stat Ontario) jedon vojenský vlak srazil sa s osobným vlakom železnice Canada Pacific. Dvaja vojaci zomreli, osemadväsiati boli ťažšie ľahšie ranení. Z cestovateľov osobného vlaku nikto nebol ranený.

— **Šňah.** Z Lučenca sdeľujú, že tam od viac dní tuho mrzne a počasie je celkom zimné. Na vrchoch padal šňah.

Pôvodný telegram z Konštantinopolu.

Myjavsky „Obzor“ vyslal svojho hlavného redaktora pána slúžneho Filbergera, ako zpravodajca do Turecka, odkiaľ každý týždeň zasiela telegramy pre „Obzor“. Knih-tlačiar Pažický zo samej kolegiality prepustil nám nasledujúci telegramm. „Konštantinopol, 31. októbra“. „Skalických dobrovoľníkov, čo Turkom prišli na pomoc, turecká vláda vrátila nazpät', že nevedia dobre utekať. Pán Maxl Špitzer protestoval a hovoril, že keď v Skalici robili cigáni u milosrdných v apatéke revolúciu a on prvú strelbu započal, prvý utiekol a ani čisté nohavice nepýtal, avšak všetko darmo. Skalických a holičských dobrovoľníkov, jako aj loger Soliman pašu vrátili nazpät' do Uhorska.

Telegram z Budapeštu. Redaktor Štefánek nám telegrafuje: v Budapešti chystajú veľkolepé uvítanie pre dobrovoľníkov, ktorí pod vedením Inger Solimana sa súčasťnili v expedícii. Skalicania, pripravte vašim víťazom slávobranu a banket.

Ale žiadny durman nemôže celkom zahlásiť ľudské svedomie.

Aj toho najzafatejšieho pijana dakedy svedomie trápieva. A tak že všetkých ľudí.

Odhladnuc od ustavičného omamovania, oni nemôžu nevidieť, že život ich je zlý a nerozumný, a že nemožno žiť, tak ako oni žijú, ale oni nemôžu spraviť úsilie, nemôžu sa premôcť a premeniť sa a pokračujú žiť ako prv.

Čosi je na závade ľuďom, aby si spravili úsilie k vóli tomu, aby prišli k rozumu a počali nový život po pravde a svedomí.

A čo je to? Či nie to, že nechcú otriezvet od toho zatemnenia, do ktorého upadli od pálenky, piva, dohánu i „nohých druhých durmanov.

Pokúšanie od dohánu.

„Beda svetú od pokúšeni!“

„Beda tomu človeku, skrz ktorého pokúšenie prihádza na svet.“

O tom pokúšení, ktoré fajčiarri zapričínajú druhým, oni celkom ani len nemyslia. Fajčia zjavne pred všetkými a nehania sa za to.

Vedia, že každé zlo v svete sa rozmáha od napodobňovania a pokúšania a neboja sa pokúšať druhých. A prostí ľudia, neučení, neznajúci písma, pozrajú na učných, na vzdelaných, na učiteľov svojich i myslia si, že títo robia dobre, robia podľa ich príkladu. Tak slabosť prechádza od jedných k druhým, a vše viacej a viacej ľudí sa počína oddávať neresti.

(Pokračovanie budúce.)

čiarri a pijaci. Ale treba pamätať, že jesto ľudia, ktorí mnoho fajčia a sú medzi tým rozumní, veľmi dobrí, veľmi dobrého srdca, konajúc mnoho dobra, a jesto ľudia nefajčiarri a súdiaci toho, kto fajčí a pri tom sú prázdnej duši, bez srdca a zlí. Nie dobre hovoriť, že ľudia fajčia a preklínajú fajčiarov. „Nesúďte, aby ste neboli súdení“. Pamätajte, že každý z vás, na oko najcistejší a najčistší a nepijúci má svoje pokúšenie, slabosti i náruživosti, dakedy storáz horšie ako fajčenie.

Tv nefajčís i nepijíš a pýšis sa, neznášas sa s ľudmi druhých vyznaní. Žijs pre svoju mamonu, málo ti osoží tvoja zdržanlivosť.

Tv nefajčís i nepijíš — ale závidíš, odvraciaš zraky od zármutku a biedy brata tvojho, i málo ti osoží tvoja zdržanlivosť.

Ale za to, ak sa staráš žiť podľa prikázani Kristových, ak srdce tvoje hľadá lásky, čistoty a pokornosti, nuž vtedy zdržanlivosť od fajčenia a pítia pridáva ti moc sily, pomáha ti ísť po ceste kresťanského života s rozumom nezaoblačeným, s dušou jasnou a bodrou.

Do čoho uvádza ľudia omamovanie?

Teda nemožno svedovať na dohán všetko, čo zle robíme. I medzi fajčiarri jesto, ako sme povedali, dobrí ľudia a medzi nefajčiarri zlí. A e v tom niet pochybnosti, že keby dobrí ľudia nefajčili a nepili, nuž že by tak boli ešte lepší.

Od dohánu človek tupne, pamät mu slabne, rozum sa mu kalí. A bez jasného rozumu je človeku ťažko žiť rozumne a konať rozumné veci. Mnohé z toho, čo sa robí vo svete nie dobrého a nie rozumného, pochádza práve od toho omámenia, v ktorom sa ľudia udržujú.

Speciálna továrna
Roľnícka akciová továrna
na stroje, slevárna a kotlárna
ED. KOKORA A SPOL.
v **Prerově (Morava).**

Odporúča:

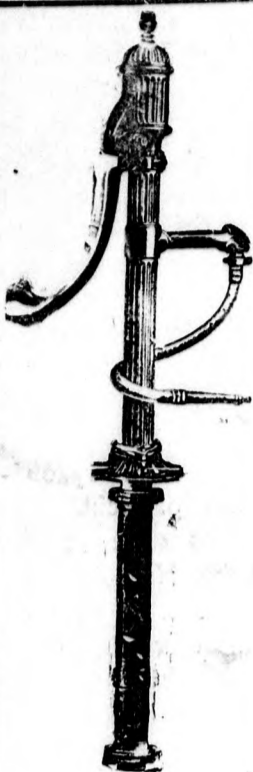
Patentné kamenné ŠROTOVNÍKY, s kolmo postavenými mlýnskymi kameňami pre naše motory, lokomobily a žentúre. Šrotovníky s ocelovými ryhovanými valcami pre pohyb žentúrovy a ručný. Stabílné a stĺpové žentúre. Ručné, žentúrové a pojazdne mláťačky. Vejačky. Najnovšie ocelové pluhy. Ruchadlá. Oborávače zemiakov a pluhy k vyorávaní zemiakov. Ocelové vyorávače repy. Najnovšie železné brány. Kultivátorové otáčacie brány. Rôzneho druhu válce. Trieuery. Najnovšie siace stroje na repu. Rôzneho druhu sečkovice. Struhadlá na rezanie repy a zemiakov. Striekačky na hnojovku. Studničné, ozdobné, a zárazacie pumpy.

Stabilné voľnobežné benzínové motory k upevneniu na základ pre továrne, dielne zámočnicke, stolárske, kachliarske, tkalcovské ku pohonu mlynov, elektr. strojov, púmp atď. Benzínové motory pojazdne (ná kolsách).

Zastupiteľstvo pre Skalicu, Hodonín a okolie má

p. Fr. Navrátil, obchodník v Hodoníne, Rynková ul. 17. (Morava).

Všestranná záruka.
Neprekonateľný výkon.
Výhodné platebné podmienky.
Cenníky na požiadanie zdarma a franko.

Pumpy

najlepšie všetkých sústav a výkonov, pevné a trvanlivé. Pre pohon ručný, transmisijný, parný, vodné striekačky, tiež záhradné a na hnojnicu dodáva so zárukou

Vodovody

pre mestá, obce, verejné ústavy, villy, statky, priemysel, závody, kúpele, záhrady, domy súkromné atď. zariaďuje čo najlepšie

Jan Vítez,
továrna vodovodov a čerpadiel v Prerove (Morava.)

Ceny mierne. Cenníky Zdarma.

== NAŠIM ==
GAZDINKÁM

odporúčame

» výbornú «

**PROSTEJOVSKÚ
SLADOVÚ KAVU.**

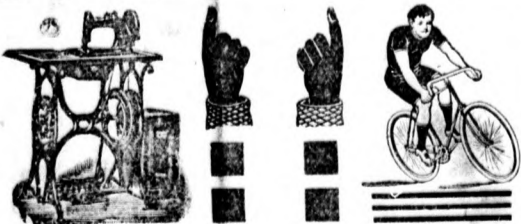
Obdržite v Potrav. spolku.

JÁN NOVOMESTSKÝ,

zámočník a strojník v Heliči.

Odporúča ctenému obecenstvu svoj hojne zásobený sklad hospodárskych strojov, ďalej byciklov, šijacích strojov atď.

Ceny mierne, obsluha solídna.

Barvy, laky,
fermeže, oleje na stroje,

pre parné mláťačky, motory, žentúry, hospodárske stroje a pod.

Mazadlá

na vozy, vazeliny, karbol a rôzne zbožie materiálne a koloniálne najlepšie Vám dodá kresťanská firma

Základníka Fiala
v Hodoníne na námestí.

Ceny mierne. Obsluha solídna.

Nekupujte

nič iného proti

kašlu

zachrípnutiu, kataritu, zaslepeniu, kŕčom a čiernemu kašlu, jako dobre chutnajúce

KAISEROVÉ PRSNÉ CARAMELLY

so značkou „s tromi jehlami.“

5900 vysvedčení po ruke od lekárov a súkromných osôb, zaručujúce istý účinok.

Balík 20 a 40 h l. Krabica 50 hal. Dostať v každej lekárni.

KRÍŽE

na cintorín, do poľa, pred kostol, figure zo železa, kameňa, mramoru, žule dodáva na každé miesto franko kresťanský závod

František Ružica,

BZENEC (Morava).

Ziadajte cenník!

Ziadajte cenník!

Odporúčame gazdinkám

KOLINSKU CIKORIU